

Tatiana Moșteanu
– coordonator –

Emilia Câmpeanu
Lucian Țățu
Roxana Tudor

Alice Ileana Panaite
Delia Cataramă
György Attila

Andreea Stoian
Iulian Brașoveanu
Emilian Miricescu

FINANȚE PUBLICE

Note de curs și aplicații
pentru seminar

- Ediția a III-a -

Editura Universitară
București

CUPRINS

TEMA 1	
Abordări teoretice privind finanțele publice	7
1. Concepte cheie	7
2. Aspecte teoretice	7
3. Teste grilă	19
4. Studiu de caz	27
5. Întrebări recapitulative	28
TEMA 2	
Politica și mecanismul financiar	29
1. Concepte cheie	29
2. Aspecte teoretice	29
3. Teste grilă	43
4. Studiu de caz	52
5. Întrebări recapitulative	52
TEMA 3	
Sistemul cheltuielilor publice	55
1. Concepte cheie	55
2. Aspecte teoretice	55
3. Teste grilă	64
4. Aplicații	70
5. Studii de caz	75
6. Întrebări recapitulative	88
TEMA 4	
Eficiența cheltuielilor publice	89
1. Concepte cheie	89
2. Aspecte teoretice	89
3. Teste grilă	107
4. Aplicații	110
5. Studiu de caz	113
6. Întrebări recapitulative	114
TEMA 5	
Analiza cheltuielilor publice în cadrul grupării funcționale	115
1. Concepte cheie	115
2. Aspecte teoretice	116
3. Teste grilă	130

4. Studii de caz.....	132
5. Întrebări recapitulative.....	142
TEMA 6	
Resursele financiare publice	143
1. Concepte cheie	143
2. Aspecte teoretice	143
3. Teste grilă	149
4. Aplicații	152
5. Studii de caz.....	159
6. Întrebări recapitulative	165
TEMA 7	
Fundamentarea teoretică a impozitelor	167
1. Concepte cheie	167
2. Aspecte teoretice	167
3. Teste grilă	178
4. Aplicații	185
5. Studii de caz.....	188
6. Întrebări recapitulative	194
TEMA 8	
Impozitele directe	195
1. Concepte cheie	195
2. Aspecte teoretice	195
3. Teste grilă	202
4. Aplicații	204
5. Studii de caz.....	216
6. Întrebări recapitulative	219
TEMA 9	
Impozitele indirecte	221
1. Concepte cheie	221
2. Aspecte teoretice	221
3. Teste grilă	228
4. Aplicații	230
5. Studii de caz.....	231
6. Întrebări recapitulative	234
TEMA 10	
Împrumuturile de stat	235
1. Concepte cheie	235
2. Aspecte teoretice	235
3. Teste grilă	245
4. Aplicații	250
5. Studii de caz.....	252
6. Întrebări recapitulative	259

TEMA 11	
Datoria publică	261
1. Concepte cheie	261
2. Aspecte teoretice	261
3. Teste grilă	268
4. Aplicații	275
5. Studii de caz	280
6. Întrebări recapitulative	285
TEMA 12	
Sistemul de bugete. Bugetul general consolidat	287
1. Concepte cheie	287
2. Aspecte teoretice	288
3. Teste grilă	300
4. Aplicații	314
5. Studii de caz	322
6. Întrebări recapitulative	322
TEMA 13	
Echilibrul financiar	323
1. Concepte cheie	323
2. Aspecte teoretice	323
3. Teste grilă	335
4. Aplicații	343
5. Studii de caz	352
6. Întrebări recapitulative	357
Bibliografie	359

TEMA 1

ABORDĂRI TEORETICE PRIVIND FINANȚELE PUBLICE

În acest capitol, vom prezenta aspecte de bază privind conceptul de *finanțe publice*, precum și relațiile sociale, economice și financiare existente în procesul constituirii fondurilor publice și al repartizării acestora, pe diverse destinații, sub forma bunurilor publice.

1. CONCEPTE CHEIE

- finanțe
- nevoi individuale
- nevoi colective
- nevoi semipublice
- bunuri publice/bunuri private
- relații de repartiție
- relații de credit
- funcția de repartiție a finanțelor
- funcția de control a finanțelor
- stat jandarm
- stat providență
- stat intervenționist
- stat al bunăstării

2. ASPECTE TEORETICE

Evoluția istorică a finanțelor publice

În orânduirile social – economice, *finanțele s-au manifestat ca relații sociale, de natură economică, apărute în procesul repartiției produsului social și mai ales al venitului național, în strânsă legătură cu îndeplinirea funcțiilor și sarcinilor statului*, respectiv:

- în *comuna primitivă*, statul încă nu se formase, iar funcțiile publice erau îndeplinite de oameni aleși de întreaga comunitate; funcțiile de conducere erau onorifice; nu se utilizau metode de constrângere speciale;
- în *orânduirea sclavagistă*, predomina economia naturală închisă, funcțiile publice erau onorifice, iar cheltuielile statului erau acoperite prin

prestații în muncă sau în natură la care erau obligați supușii statului. O dată cu dezvoltarea economiei de schimb, a apariției banilor, statul folosea ca resurse, pentru acoperirea cheltuielilor publice, impozitele și împrumuturile;

- în *feudalism*, relațiile marfă – bani nu au devenit preponderente și, ca urmare, statul continua să folosească pe scară largă prestațiile în muncă și dările în natură, veniturile domeniile și drepturile regaliene;

- în *capitalism*, acoperirea cheltuielilor publice se realiza numai pe seama resurselor bănești. Activitatea statului viza două funcții, respectiv *funcția internă de menținere a ordinii interne și de asigurare a funcționării instituțiilor specifice economiei capitaliste și funcția externă de apărare a țării, a independenței și a suveranității naționale, de întreținere a relațiilor diplomatice cu alte state.*

La formarea fondurilor necesare statului participă persoanele care își desfășoară activitatea în sfera producției materiale și nemateriale cu o parte din veniturile lor realizate în procesul distribuirii și/sau redistribuirii venitului național.

Contribuția individuală la fondurile publice variază ca formă și mărime de la o orânduire la alta, de la o categorie socială la alta, de la o țară la alta și de la o persoană la alta. Cu toate acestea, fondurile financiare publice sunt reprezentate, în principal, de prelevări de resurse la dispoziția statului care au un caracter obligatoriu.

În procesul procurării și repartizării resurselor de care are nevoie statul pentru îndeplinirea funcțiilor și sarcinilor sale, apar anumite *relații* (raporturi) *sociale*. *Acestea sunt de natură economică și exprimă repartizarea unei părți din produsul social și, mai cu seamă, din venitul național, prin intermediul statului, între diferite grupuri sociale. Aceste relații reprezintă relații financiare sau, pe scurt, finanțe.*

Conceptul de finanțe publice

În vorbirea curentă, ca și în literatura de specialitate, se folosesc mai multe expresii ale cuvântului *finanțe*, cu sensuri apropiate sau diferite, după caz: *finanțe, finanțe publice, finanțe private, etc.*

Pentru cuvântul *finanțe* s-au folosit expresiile:

- *finatio, financias și financia pecuniaria*, cu sensul de “*plată în bani*”, în secolele al XIII-lea – al XIV-lea;

- *finis* cu sensul de “*termen de plată*”;

- *hommes de finances și financiers*, pentru denumirea arendașilor de impozite și a persoanelor care încasau impozitele regelui; *finance*, respectiv

“o sumă de bani și, mai ales, un venit al statului”, și *finances*, pentru a desemna întregul patrimoniu al statului, utilizate în secolul al XV-lea, în Franța;

• *Finanz*, respectiv “*plată în bani*”, și *Finanzer* (“*cămătar*”) în secolele al XV-lea – al XVII-lea, în limba germană.

Economiștii consideră *finanțele* ca reprezentând:

- fonduri bănești la dispoziția statului;
- bani și bunuri utilizate pentru funcționarea instituțiilor publice;
- totalitatea resurselor și a sarcinilor care se referă la activitatea instituțiilor publice, precum și regulile care determină regimul acestora;
- gospodăria statului și a altor organizații politice, precum și regulile și principiile care stau la baza administrării bunurilor economice și a banilor;
- mijloace de intervenție a statului în economie;
- ansamblul activității desfășurate de sectorul public al economiei, inclusiv administrarea finanțelor publice și politicile financiare moderne;
- relații sociale, de natură economică, care apar în procesul constituirii fondurilor publice de resurse bănești și al repartizării acestora în scopul satisfacerii nevoilor generale ale societății.

Concepții care stau la baza abordării finanțelor publice:

Concepția clasică, potrivit căreia intervențiile statului asupra activității economice limitau libertatea de acțiune a forțelor pieței; Astfel, activitatea economică era guvernată de principiul *laissez – faire, laissez – passer*. Activitatea economică trebuie să rămână apanajul întreprinderilor private, întrucât orice participare a statului perturbă inițiativa privată, libera concurență și acțiunea legilor obiective ale pieței. Statul trebuie să se limiteze la sarcinile sale tradiționale vizând menținerea ordinii interne, apărarea țării și întreținerea de relații diplomatice. În această concepție, sarcina finanțelor publice constă în asigurarea resurselor necesare întreținerii instituțiilor publice, funcționării normale a acestora. Impozitele, împrumuturile și celelalte metode de procurare a resurselor bănești financiare trebuiau concepute astfel încât să aibă un caracter neutru, să nu modifice relațiile social – economice existente.

În această epocă a *statului - jandarm*, preocuparea specialiștilor era orientată spre problemele procurării resurselor necesare guvernului, utilizării lor eficiente, repartizării sarcinilor fiscale pe categorii de plătitori, contractării și rambursării împrumuturilor, întocmirii și executării echilibrate a bugetului, respectării anumitor reguli ce țin de disciplina financiară și de buna gestionare a fondurilor publice. Conceptul de finanțe avea un pronunțat caracter juridic.

• *Concepția modernă*, potrivit căreia finanțele sunt considerate un mijloc de intervenție în economie, instrumentele utilizate fiind veniturile și cheltuielile publice. Locul *statului - jandarm* este luat de *statul – providență (statul - bunăstării)*. În legătură cu activitatea economică a statului se afirmă tot mai mult concepția intervenționistă potrivit căreia autoritatea publică trebuie să joace un rol activ în viața economică, să influențeze procesele economice, să corecteze evoluția ciclică, să prevină sau să limiteze efectele negative.

Vorbind despre finanțe este necesar să facem distincția între finanțele publice și cele private (tabelul nr. 1.1.).

Tabelul nr. 1.1.

Asemănările și deosebirile dintre finanțele publice și finanțele private

<i>Finanțe publice</i>	<i>Finanțe private</i>
• cuprind statul, unitățile administrativ teritoriale și alte instituții de drept public; • se confruntă cu probleme de echilibru financiar; • resursele se procură, în cea mai mare parte, prin măsuri de constrângere luate de autoritățile publice și, într-o mai mică măsură, pe baze contractuale; • statul poate lua măsuri în legătură cu moneda națională în care se constituie fondurile de resurse financiare; • sunt folosite în scopul satisfacerii nevoilor generale ale societății; • gestiunea finanțelor publice este supusă dreptului public.	• cuprind întreprinderile economice, băncile și societățile de asigurare-reasigurare private; • se confruntă cu probleme de echilibru financiar; • resursele se procură pe baze contractuale, prin confruntarea cererii și ofertei de capital de împrumut; • întreprinderile private nu pot influența legal moneda în care se constituie fondurile financiare; • se urmărește realizarea de profit de către agenții economici; • gestiunea financiară a întreprinderilor private urmează regulile dreptului comercial.

Nevoile individuale și nevoile colective; bunurile private și bunurile publice

La nivelul unei societăți se disting următoarele categorii de nevoi:

- *nevoi individuale*;
- *nevoi colective*;
- *nevoi cvasipublice*, respectiv *cvasiprivat*.

Nevoile individuale depind de preferințele fiecărui om, diferă în funcție de vârstă, sex, ocupație, mediu social, zonă geografică și sunt satisfăcute pe seama bunurilor care sunt capabile să ofere valori de întrebuințare necesare oamenilor. Aceste bunuri private (alimente, haine, locuință, transport, etc.) sunt procurate prin mecanismul pieței.

Nevoile colective sunt satisfăcute pe seama unor activități (servicii) organizate de autoritățile publice vizând asigurarea apărării naționale, menținerii ordinii interne și a securității civile, păstrarea echilibrului ecologic, protecția socială, etc. Aceste nevoi reclamă existența unor instituții publice capabile să ofere cetățenilor utilitățile publice (bunurile publice) de care au nevoie.

Nevoile cvasipublice (semipublice) întrunesc trăsături specifice atât nevoilor individuale, cât și nevoilor sociale și pot fi satisfăcute atât pe seama bunurilor publice, cât și pe seama bunurilor private. În această categorie distingem nevoia de educație și instrucție, de cultură și ocrotire medicală.

Având în clasificarea anterioară, bunurile care satisfac aceste nevoi se circumscriu următoarelor categorii:

- bunuri private;
- bunuri publice;
- bunuri cvasipublice, respectiv cvasiprivat.

La baza satisfacerii *nevoilor individuale* ale populației stau **bunurile private** care pot fi procurate de pe piață într-o anumită cantitate și la un anumit preț, în condiții de concurență (figura nr. 1.1.).

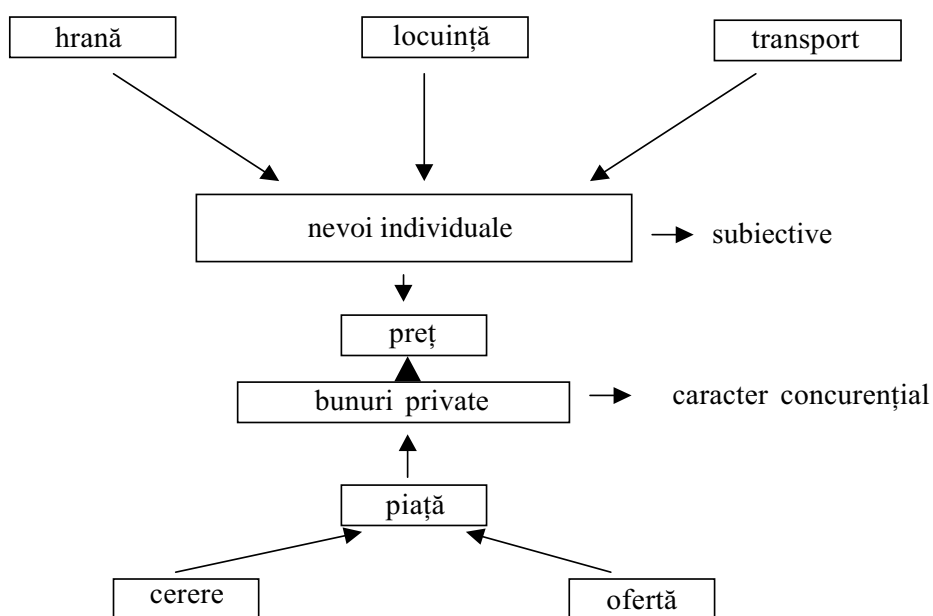

Figura nr. 1.1. Caracteristicile bunurilor private

Aceste bunuri, precum: alimentele, hainele, locuința, transportul, etc., ce satisfac nevoile individuale, pot fi procurate de consumatori direct de la producători sau de la cei care le comercializează. Prețul acestora este stabilit de piață, în funcție de raportul existent între cererea consumatorilor și oferta producătorilor. Aceste bunuri nu pot fi produse în cantități discreționare, datorită limitelor existente atât la nivelul factorilor de producție, cât al resurselor bănești disponibile ale cumpărătorilor. Dacă un cumpărător consumă o unitate dintr-un anumit bun, atunci cantitatea disponibilă se micșorează în mod corespunzător. Astfel, putem spune că un consumator intră în concurență cu ceilalți cumpărători, întrucât o unitate dintr-un bun, ce servește la satisfacerea unor nevoi individuale, nu poate fi consumată decât de o singură persoană.

Nevoile oamenilor nu se limitează numai la cele individuale satisfăcute pe seama bunurilor private. Pe lângă acestea, oamenii au și *nevoi colective* satisfăcute prin **bunurile publice** oferite/asigurate de autoritățile publice (figura nr. 1.2.). Aceste bunuri prezintă anumite particularități în ceea ce privește accesul la consumul lor.

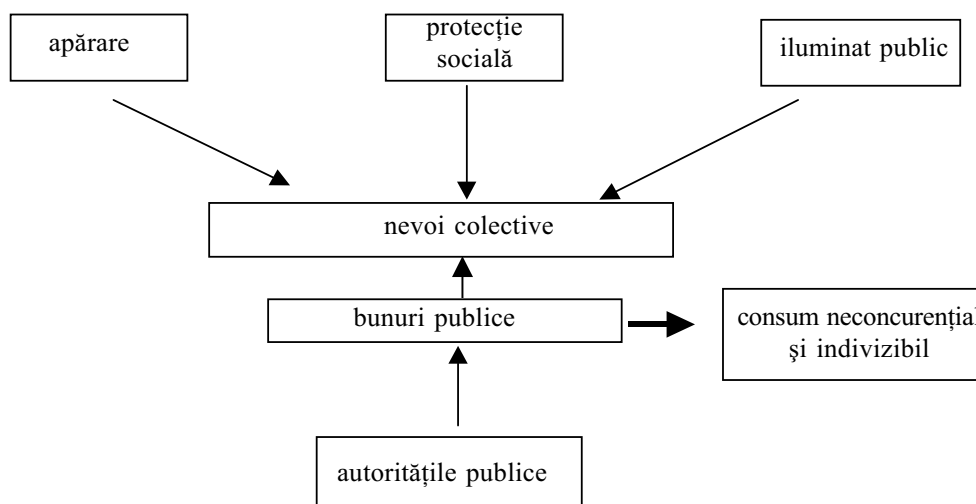

Figura nr. 1.2. Caracteristicile bunurilor publice

De bunurile (serviciile) publice beneficiază întreaga colectivitate, indiferent dacă membrii acesteia au participat sau nu la efortul de finanțare a acestor bunuri. Prin urmare, consumul este indivizibil și necurențial.

Caracteristicile bunurilor private și ale bunurilor publice, prezentate mai sus, pot fi sintetizate astfel (figura nr. 1.3.):

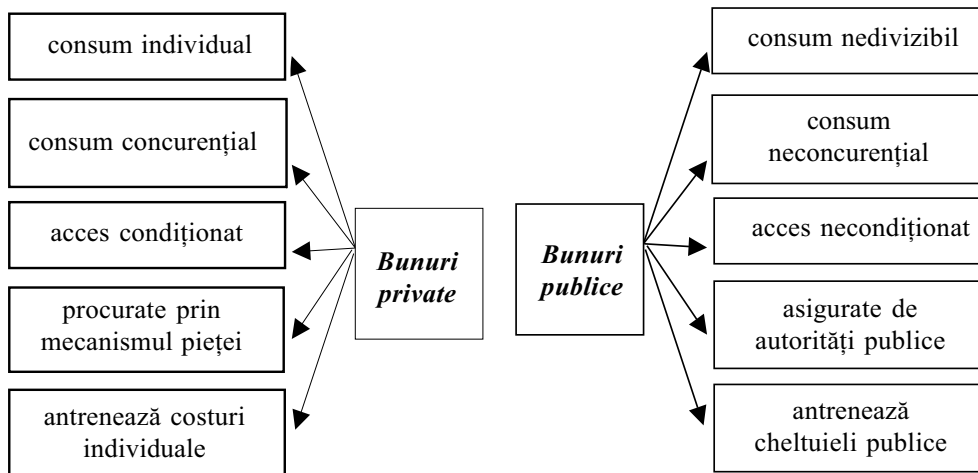

Figura nr. 1.3. Bunuri private vs. bunuri publice

O anumită parte a nevoilor populației, respectiv nevoile cvasipublice sau semipublice pot fi satisfăcute apelând atât la bunuri publice, cât și la bunuri private (figura nr. 1.4.).

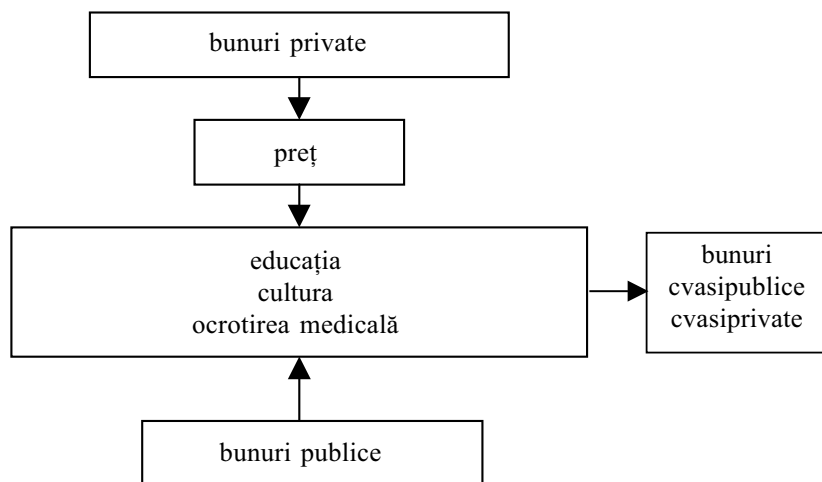

Figura nr. 1.4. Bunuri cvasipublice/cvasiprivat

În cazul nevoilor semipublice, furnizarea de utilități de către autoritățile publice se face în mod selectiv, pe baza anumitor criterii de eligibilitate a beneficiarilor. De exemplu, la acordarea de burse, se ține seama de rezultatele la învățătură ale elevilor sau studenților și/sau de situația materială a acestora.

Satisfacerea nevoilor membrilor societății se poate realiza prin intermediul bunurilor publice, al bunurilor private sau al bunurilor semipublice, în diferite proporții (figura nr. 1.5.).

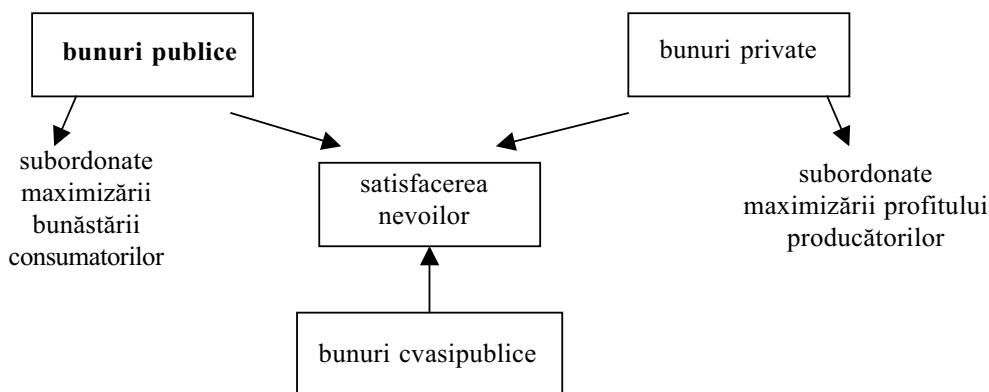

Figura nr. 1.5. Bunurile destinate satisfacerii nevoilor membrilor societății

Participarea autorităților publice la satisfacerea nevoilor colective este determinată de imposibilitatea sectorului privat de a oferi servicii și bunuri, deoarece:

- nu este organizat, sub raport tehnic, să desfășoare astfel de activități;
- nu poate stabili, cu exactitate, beneficiarii acestora, pentru a le solicita plata prețului datorat;
- deși este capabil să producă anumite bunuri și servicii, nu își asumă asemenea sarcină, datorită incapacității beneficiarilor de a suporta costul acestora.

De asemenea, imperfecțiunea pieței determină intervenția statului în viața economică (figura nr. 1.6.).

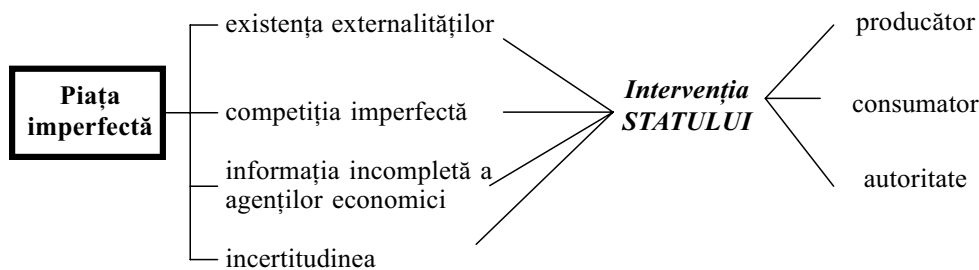

Figura nr. 1.6. Caracteristicile pieței imperfecte

Conținutul economic al finanțelor publice

Pentru satisfacerea nevoilor publice și cvasipublice se utilizează fonduri publice, constituite astfel (figura nr. 1.7.):

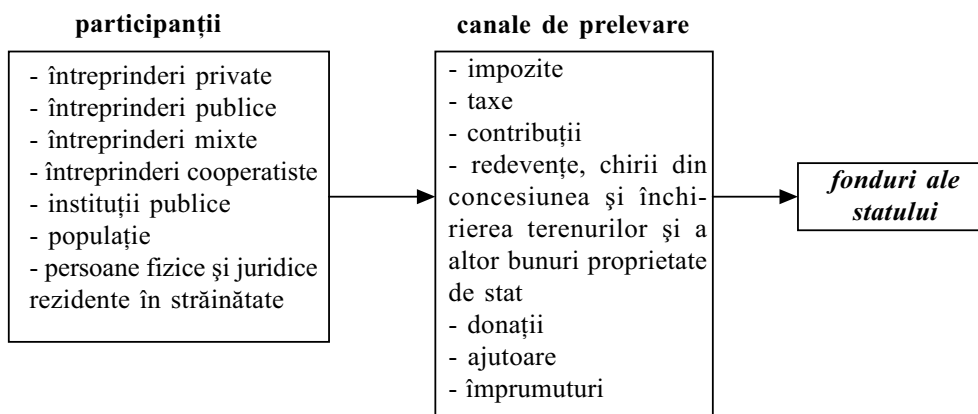
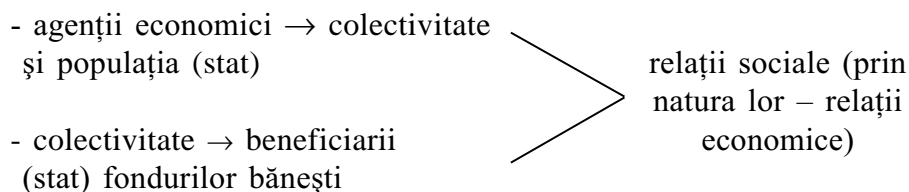
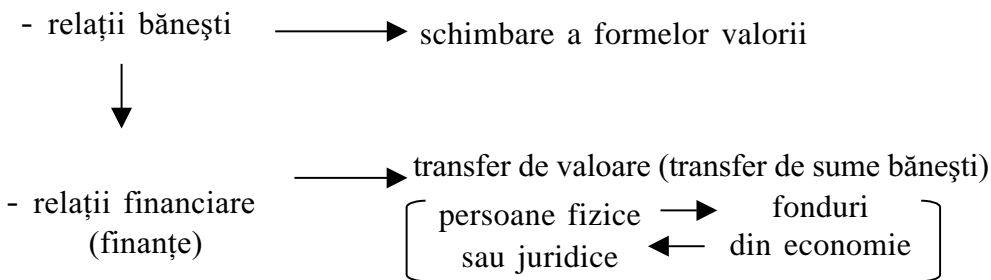

Figura nr. 1.7. Constituirea fondurilor publice

Formarea și repartizarea fondurilor publice generează fluxuri de resurse bănești în dublu sens:

Relațiile social – economice reflectă procesul repartiției și circulației produsului intern brut, în cadrul căruia se disting:

Relațiile economice, exprimate valoric, care apar în procesul repartiției produsului intern brut, în legătură cu formarea și repartizarea fondurilor bănești necesare pentru satisfacerea nevoilor colective ale

societății, constituie **relații financiare (finanțe)**. Apariția relațiilor financiare este determinată de transferul, în formă bănească, de valoare, de la persoane juridice sau fizice, la fondurile ce se constituie în economie sau la dispoziția persoanelor juridice sau fizice beneficiare. Deci, are loc un transfer de putere de cumpărare. Dacă transferul se face în natură (schimb de bunuri), atunci vorbim de *relații de repartitie* ce nu sunt relații financiare. Relațiile de repartitie pot deveni relații financiare, cu condiția ca transferurile să îmbrace forma bănească.

Așadar, în cazul finanțelor publice, transferul de valoare are următoarele trăsături:

- reprezintă un transfer de putere de cumpărare, de valoare;
- de regulă, nu presupune contraprestație;
- se realizează, în principal, cu titlu nerambursabil, definitiv; servește scopului satisfacerii intereselor generale ale societății.
- fără contraprestație directă;

Exemplu: pentru impozitul pe profit vărsat de o societate comercială la bugetul de stat, aceasta nu poate solicita statului rambursarea acestuia sau o contraprestație directă sau imediată, de valoare egală. Contraprestația este prezentă, ca excepție, în cazul plății dobânzilor la împrumuturile de stat.

- cu titlu nerambursabil (subvenții către regii autonome, instituții publice; transferuri către populație – alocații pentru copii, burse, ajutoare, pensii). Rambursabilitatea intervine, ca excepție, în cazul împrumuturilor de stat, garanțiilor depuse de administratorii și cenzorii societăților comerciale, de persoanele care gestionează bani sau alte valori publice;
- obiectivul politic este reprezentat de satisfacerea nevoilor generale ale societății.

În cadrul relațiilor financiare sunt incluse (figura nr. 1.8.):

- relațiile ce exprimă un transfer de resurse bănești fără echivalent și cu titlu nerambursabil, considerate *relații financiare sau clasice*, ce își găsesc reflectarea în bugetul de stat, bugetele locale, bugetul asigurărilor sociale, bugetele fondurilor speciale etc. Acestea se reflectă la finanțele publice;
- relațiile, ce exprimă un împrumut de resurse bănești pe o perioadă determinată, pentru care se percepe dobândă, numite *relații de credit*;
- relațiile, care exprimă un transfer facultativ sau obligatoriu de resurse bănești în schimbul unei contraprestații, care depinde de producerea unui eveniment aleatoriu, numite *relații de asigurări – reasigurări*;

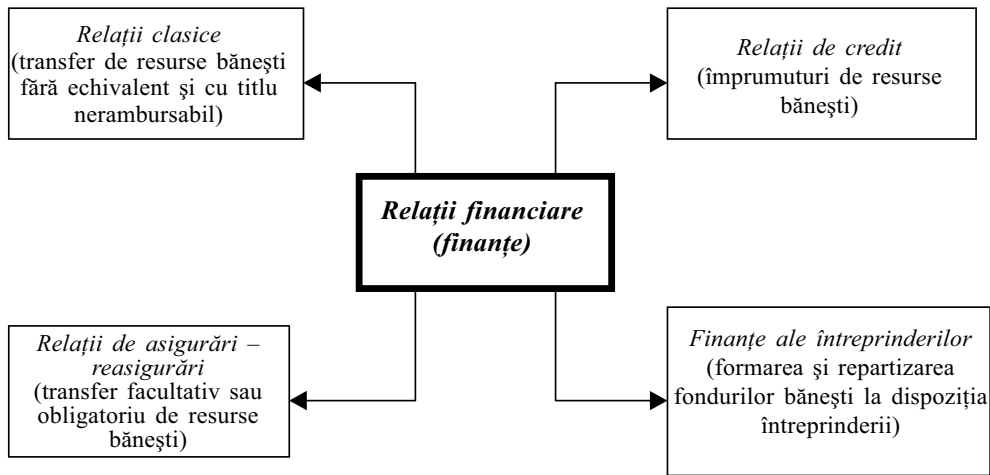

Figura nr. 1.8. Componentele relațiilor financiare

• relațiile, care apar în procesul formării și repartizării fondurilor bănești la dispoziția întreprinderilor, în vederea desfășurării activității acestora, numite *finanțele întreprinderilor*.

De asemenea, noțiunea de *finanțe* este folosită în dublu sens:

1. **finanțele în sens restrâns** (relațiile clasice);
2. **finanțe în sens larg**, care cuprind și relațiile de credit, relațiile de asigurări – reasigurări și finanțele întreprinderilor.

Funcțiile finanțelor publice

Funcțiile de bază ale finanțelor publice sunt: funcția de repartitie și funcția de control (figura nr. 1.9).

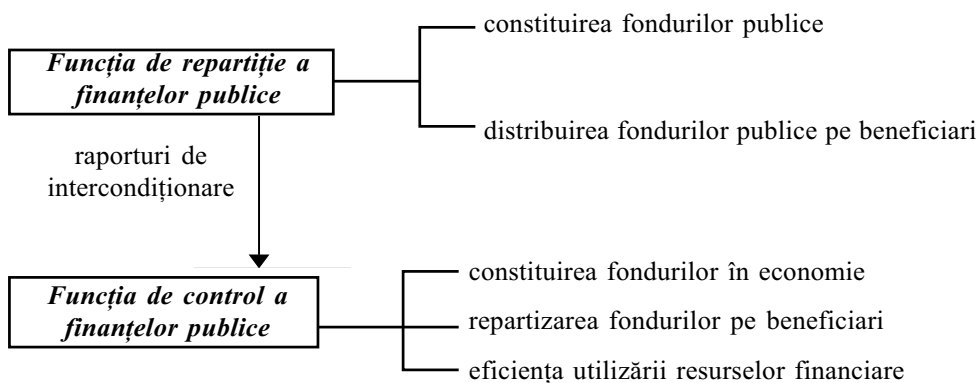

Figura nr. 1.9. Funcțiile finanțelor publice

Funcția de repartitie a finanțelor publice are un caracter obiectiv și se manifestă în două faze distincte, dar strâns legate între ele:

- constituirea sau formarea fondurilor;
- distribuirea sau repartizarea fondurilor pe destinații.

Participanții la constituirea fondurilor sunt regiile autonome, societățile comerciale cu capital privat, de stat sau mixt, instituții publice și unitățile din subordinea acestora, populația, persoanele fizice și juridice rezidente în străinătate, etc.. Formele de participare sunt reprezentate de impozite, taxe, contribuții, amenzi, penalități, vărsăminte din veniturile instituțiilor publice, redevențe și chirii din concesiuni și închirieri de terenuri, venituri din valorificarea unor bunuri proprietate de stat, împrumuturi de stat primite de la persoane fizice și juridice, rambursări ale împrumuturilor de stat acordate, dobânzi aferente împrumuturilor acordate, donații, ajutoare și alte transferuri, etc..

Mărimea fondurilor publice este influențată de:

- volumul P.I.B;
- rata formării brute de capital;
- rata consumului;
- regimul amortizării mijloacelor fixe etc..

Proveniența fondurilor publice se modifică în funcție de:

- politica promovată de stat;
- gradul de dezvoltare a sectoarelor sociale;
- raportul dintre resursele interioare și cele atrase din afară.

Fondurile de resurse financiare publice constituite la nivelul statului sunt distribuite fie pe beneficiari (persoane fizice și juridice), fie pe domenii de activitate (învățământ, sănătate, etc.).

Cele prezentate se referă la *redistribuirea*, cu ajutorul finanțelor, a produsului intern brut, *pe plan intern*. Însă, putem vorbi și de o *redistribuire* a resurselor *pe plan internațional*, respectiv:

- primirea sau acordarea de împrumuturi externe;
- plata ratelor și dobânzilor aferente împrumuturilor externe;
- achitarea cotizațiilor și contribuțiilor datorate organismelor internaționale de către stat sau alte entități de drept public;
- primirea sau acordarea de ajutoare externe de către stat.

Funcția de control a finanțelor publice are o sferă mai extinsă de acțiune decât funcția de repartitie, axându-se asupra felului în care sunt utilizate resursele financiare publice. Controlul este realizat prin intermediul organelor de control financiar ale statului și asigură combaterea unor acte de indisciplină în utilizarea resurselor financiare ale statului.

Având în vedere cele prezentate, rezultă că *finanțele publice reprezintă un sistem de relații economice prin intermediul cărora se asigură constituirea și repartizarea fondurilor de resurse financiare publice necesare dezvoltării economice și sociale a țării, precum și satisfacerii celorlalte nevoi obștești.*

3. TESTE GRILĂ

1. Apariția finanțelor publice a fost generată de:
- a) apariția societății;
 - b) scindarea societății în clase antagoniste;
 - c) apariția comunei primitive;
 - d) apariția economiei de schimb;
 - e) folosirea banilor.

Răspuns: b)

2. Principiile de bază ale constituirii și repartizării fondurilor financiare publice sunt:

- 1. resursele mobilizate la dispoziția statului sunt produsul muncii celor ocupați numai în sfera producției materiale;
 - 2. prelevările de resurse la dispoziția statului au caracter obligatoriu;
 - 3. repartizarea cheltuielilor este uniformă;
 - 4. cheltuielile publice sunt repartizate direct și indirect, diferențiat pe grupuri și categorii sociale;
 - 5. fondurile mobilizate la dispoziția statului provin din munca celor ocupați în sfera producției materiale și nemateriale.
- a) 1, 2, 3;
 - b) 2, 3, 5;
 - c) 2, 4, 5;
 - d) 1, 4, 5;
 - e) 1, 3, 4.

Răspuns: c)

3. Separarea statului de societate în sfera relațiilor economice își găsește expresia în aceea că:

- 1. statul are veniturile și cheltuielile sale proprii;
- 2. statul are veniturile, cheltuielile și datoriile sale proprii;
- 3. statul își procură resursele cu ajutorul constrângerii pe care o exercită asupra membrilor societății;

4. statul urmărește îndeplinirea unor nevoi individuale;
 5. statul își procură resursele prin contribuțiile (fără titlu obligatoriu) agenților economici.
- a) 1, 2, 3, 4, 5;
 - b) 2, 3, 5;
 - c) 2, 3;
 - d) 2, 4, 5;
 - e) 1, 4, 5.

Răspuns: c)

4. La formarea fondurilor necesare statului, pentru îndeplinirea funcțiilor și sarcinilor sale, participă:
- a) numai persoanele care își desfășoară activitatea în sfera producției materiale;
 - b) numai persoanele care își desfășoară activitatea în sfera producției nemateriale;
 - c) atât persoanele care își desfășoară activitatea în sfera producției materiale, cât și cele din sfera producției nemateriale, contribuția individuală variind, ca mărime, de la o categorie socială la alta;
 - d) atât persoanele care își desfășoară activitatea în sfera producției materiale, cât și cele din sfera producției nemateriale, contribuția individuală fiind aceeași pentru fiecare categorie socială;
 - e) nici una din variantele de mai sus.

Răspuns: c)

5. Conceptul de finanțe publice, în statul modern, are un pronunțat caracter:
1. juridic;
 2. economic;
 3. sociologic;
 4. politic.
- a) 1, 2;
 - b) 1, 3;
 - c) 2, 3;
 - d) 2, 4;
 - e) 1, 2, 3, 4.

Răspuns: c)

6. Obiectul de studiu al finanțelor publice nu îl reprezintă:
- a) metodele și tehnicile de analiză a echilibrului financiar al firmelor private;